

*Viering voor 3e zondag van de Advent
Lezingen: Jesaja 35:1-10 en Mattheüs 11:2-11
Thema: Aandachtig wachten
Overweging zondag 15 december 2019
Ludgerusparochie, locatie St. Dominicus Utrecht
Karin Bornhijm, lekendominicaan*

Overweging

In de strijd om het nieuws gunnen veel media zich geen tijd meer om aan fact checking te doen. Wat nu werkelijk waar is, wat fake news is en uit welke hoek het nieuws komt, wordt voor ons steeds moeilijker te achterhalen. Laat staan dat we nog weten wat we moeten doen of vinden: want wat is nu waar en wat is goed?

Johannes de Doper doet wel aan fact checking. In de evangelielezing horen we hoe hij zijn leerlingen op pad stuurt om Jezus te vragen of hij de Komende is. Johannes kent Jezus: hij heeft hem gedoopt in de Jordaan en ze zijn familie van elkaar. Maar het nieuws over wat Jezus allemaal doet en zegt, roept blijkbaar vragen op en onrust. Je denkt iemand te kennen, maar wat *gebeurt* hier eigenlijk?!!

Waarom twijfelt Johannes over de identiteit van Jezus? Had hij andere verwachtingen bij de komst van de Messias? Verwachtte hij een soort Dag des Oordeels of een bevrijding uit de gevangenis waar hij in zat?

Jezus lijkt Johannes' leerlingen een beetje met een kluitje het riet in te sturen als ze hem de vraag stellen "bent u de Komende of hebben we een ander te verwachten?" Zoals zo vaak geeft hij geen antwoord op de vraag, maar stelt een soort wedervraag: 'wat vind je er *zelf* van?'

Jezus moedigt de leerlingen aan om zelf de situatie te beoordelen: wat zie en hoor je zelf? Het is de evangelist Mattheüs ten voeten uit om Jezus zo als een leraar neer te zetten. Een goede leraar kauwt zijn leerlingen niet alles voor, zodat ze klakkeloos 't overnemen, maar hij zet ze zelf aan het denken. Als een soort hint citeert Jezus hierbij niemand minder dan de profeet Jesaja, een autoriteit in de Joodse traditie: "blinden zien en kreupelen lopen, doven horen"!

Prachtig! Gaudete!

Met de verwijzing naar de tekst uit Jesaja, waarin de messiaanse tijd wordt aangekondigd, stelt Jezus Johannes gerust: hij is de Komende.

Opvallend is echter dat Jezus iets toevoegt aan de Jesaja-tekst, nl. dat de doden opstaan. En hij laat hier óók wat weg; iets dat vrij cruciaal is voor Johannes die in de gevangenis zit. In zijn antwoord verwijst Jezus namelijk niet alleen naar de Jesaja-tekst, die we zojuist gelezen hebben, maar ook naar het 61ste hoofdstuk. Daar staat "God heeft mij gezonden om de armen het blijde nieuws te brengen, om gebroken harten te verbinden, om de gevangenen vrijlating te melden". Juist precies het laatste deel van het citaat laat Jezus weg. De messiaanse tijd zal er anders uitzien dan Johannes misschien verwacht.

En de leerlingen van Johannes.....? Die hebben op de terugweg heel wat om over na te denken en om met elkaar te bespreken.

Vervolgens richt Jezus zich tot de omstanders – en tot ons. Hij twijfelt niet aan de identiteit van Johannes; Jezus heeft goed gezien en goed gehoord.

Maar hebben de mensen, hebben wij, dat ook? Of zien en horen we alleen maar wat we willen of verwachten te zien en te horen? Wat we kunnen plaatsen binnen ons eigen referentiekader, wat we herkennen of waar we naar verlangen?

Hoe vaak creëren we niet zélf ons eigen fake news!

En als we naar onze wereld kijken, dan ligt het voor de hand om te concluderen dat de komst van de Komende nog zo niet evident is; het prachtige visioen van Jesaja en de woorden van Jezus ten spijt.

Jezus sleept ons met zijn onderricht uit onze comfort zone. Hij daagt ons uit om verder te kijken dan onze neus lang is. Om te zien en te ontvangen wat zich werkelijk aandient. Voor mij betekent dat attent zijn, alert zijn, niet te snel een oordeel klaar hebben, maar geduldig en aandachtig wachten tot ik zie, geloof en vertrouwen wat er werkelijk gebeurt. Dat betekent – in het drukke leven – ruimte maken voor stilte, zodat ik kan oefenen in zien en horen, om de confrontatie aan te durven gaan met wat ik eigenlijk liever niet wil zien en horen. Om te ontdekken wat waar is en wat goed is. Want waarom wachten als we ook zelf al aan de slag kunnen om een hemel op aarde te maken?

In zijn visioen ziet Jesaja een gebaande weg, die de heilige weg zal heten. Johannes baande de weg voor Jezus.

Een van de eerste stappen om ook deze weg te gaan, is écht te leren zien en te horen, om de werkelijkheid vanuit Gods liefde te bezien en te beantwoorden; hoe moeilijk dat soms ook is. Om open en ontvankelijk toch maar te gaan; zonder te weten wat je allemaal tegen zult komen en zonder dat je weet waar het allemaal naar toe zal leiden.

Misschien zal alles wel heel anders uitpakken dan je überhaupt gedacht had!

Maar laten we gaan in het vertrouwen dat de weg al onderdeel is van het Rijk van God.

Ik hoop dat deze tijd van Advent een tijd van leren zien en leren horen zal zijn, dat we de weg mogen gaan van aandachtig wachten, van ruimte geven aan Gods liefde en van ontdekken wat zich werkelijk aandient.

Dat we zó op de goede weg mogen zijn naar Kerst, het feest van vrede.

Amen.